

MEER BOMEN NU

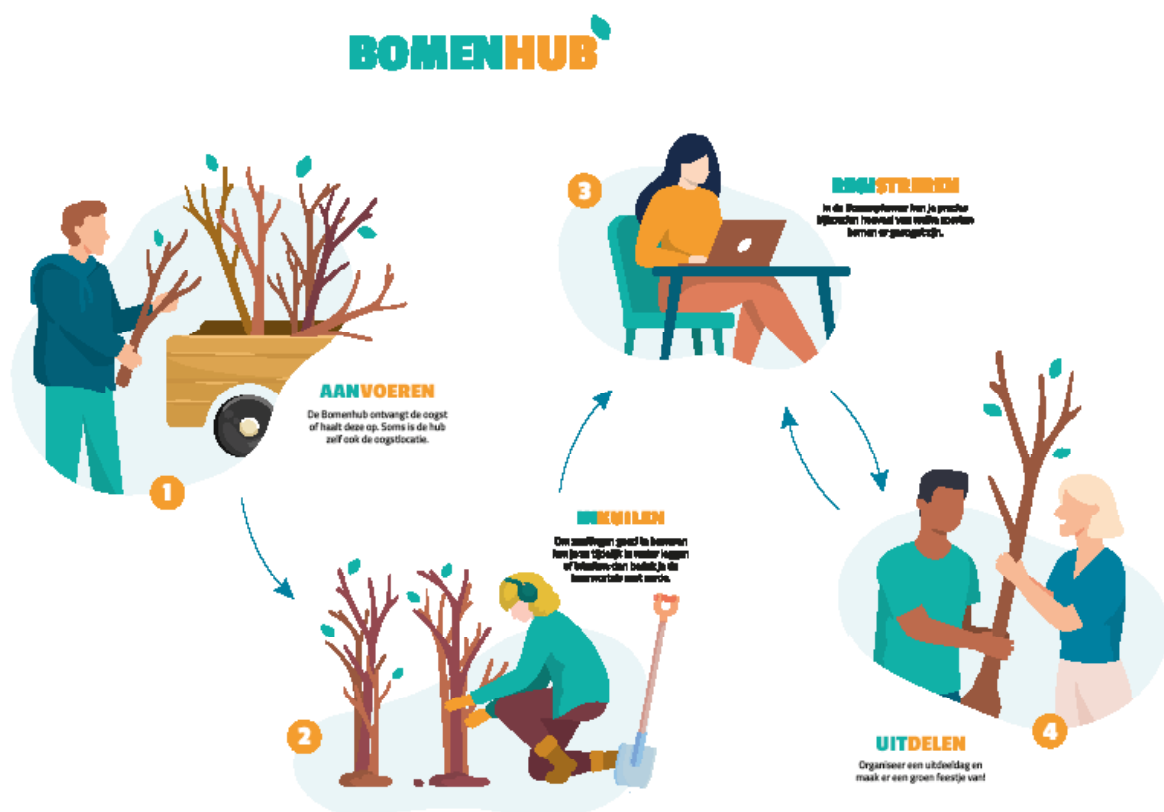
Eerste hulp bij Bomenhub organiseren!

Beste vrijwilliger,

In de aanpak van Meer Bomen Nu vervullen Bomenhubs een cruciale rol: een Bomenhub is de centrale plek waar zaailingen die in de regio geoogst zijn tijdelijk worden opgeslagen en weer worden uitgedeeld. Fijn dus dat jij wilt helpen om een Bomenhub te realiseren! In dit document bundelen we de kennis en ervaring die we hierbij hebben opgedaan om jou verder te helpen.

Samen aan de slag

Uiteraard helpen wij je om alle vaardigheden voor een bomenhub onder de knie te krijgen, en doe jij dit allemaal niet alleen, maar juist met al onze enthousiaste vrijwilligers en in samenwerking met de organisatie! We raden iedereen die zelf een bomenhub wil organiseren vooral aan een keer op bezoek te gaan bij een langdraaiende bomenhub. Elke provincie heeft een regiocoördinator die je hierbij op weg kan helpen. Verder organiseren we meeloopdagen en leuke cursussen, dus houd de agenda in de gaten!

Wat is een bomenhub?

In een bomenhub komen bomen en struiken van verschillende oogstdagen bij elkaar. Daar worden ze tijdelijk opgeslagen, tot ze in een biodiverse mix naar de plantlocaties gaan. Bomenhubs zijn er in verschillende soorten en maten. Een stukje erf van een boer, een aantal geulen aan de rand van een natuurgebied waar we met de boswachter oogsten, tot levendige ruilplekken, plantasielen en achtertuinen. Op 10 m² kun je al honderden boompjes opslaan en op 100 m² kan dat oplopen tot wel tienduizenden bomen. Als bomenhub bied je zaailingen een logeerplek terwijl deze van een kansarme naar een kansrijke plek verhuist. Dit gebeurt van 1 november tot 1 maart, met uitloop tot 15 maart.

Een bomenhub heeft twee verschillende functies:

- Opslag van veel bomen voor afnamen van de grote plantlocaties (100+ bomen).
- Opslag van veel verschillende soorten in kleinere aantallen voor afname van particulieren.

Meestal voorziet een hub in beide functies, maar niet altijd.

Waar vind ik een hublocatie?

Een hublocatie kan van alles zijn. Heb je zelf geen grond of plek? Bedenk eerst waar je het liefst bomen uitdeelt. Let op: de locatie moet goed bereikbaar zijn voor het ophalen, in ieder geval met een aanhanger!

Binnen de stad...

Je kan bewust voor een hub in de stad kiezen: die zijn vaak kleiner, maar wel dicht bij planters in stedelijk gebied. Denk dan eens aan de lokale kinderboerderij, volkstuinvereniging, of neem contact op met de gemeente! Zij hebben wellicht tijdelijke braakliggende stukken grond. Of overleg met de gemeentelijke groenbeheerder voor een strookje land bij een park.

...of erbuiten

Je kunt ook bewust kiezen voor een hub buiten de stad – daar zul je meer ruimte hebben en goed kunnen uitdelen aan plantlocaties die groot spul willen hebben. Hier kan een boer handig zijn, zowel een agrarisch bedrijf of woonboerderij met nog een redelijk stuk grond. De Caring Farmers zijn mede-initiatiefnemers van het project, bekijk ook eens of er een van hen bij je in de buurt zit! Ook landgoederen kunnen openstaan voor dit project.

Oogsten of niet?

Wil je ook oogsten? Kijk dan of je een locatie dichtbij je oogstlocatie(s) kunt vinden. De kortste klap is om met de boswachter van je oogstgebied te overleggen of er geulen kunnen worden getrokken aan de rand dichtbij de parkeerplaats, dan heb je het minste sleepwerk.

Ik heb een hublocatie, wat nu?

Heb je een stukje grond? Met je profiel in de Bomenplanner voeg je je als bomenhub toe. Nu staat jouw locatie erin als opslag- en uitdeelplek voor boompjes. Binnen je bomenhub kun je één of meer evenementen aanmaken. Voor elk evenement kunnen vrijwilligers en plantlocaties zich inschrijven. De Bomenplanner verstuurt hiervoor iedere woensdagavond om 18.00 uur een overzicht van alle evenementen naar de vrijwilligers en plantlocaties.

[>> Klik hier voor de bomenplanner tutorial voor bomenhubs <<](#)

Het stappenplan

1. Hoe kom ik aan zaailingen?

AANVOEREN

De Bomenhub ontvangt de oogst of haalt deze op. Soms is de hub zelf ook de oogstlocatie.

Zaailingen zijn jonge boompjes en struiken van tussen de 50 en 150 cm die in een natuurgebied of park overdadig of ongewenst zijn. Het zijn er (te) veel of de boompjes staan te dicht bij het pad. Deze scheppen we uit met vrijwilligers. Daarna worden ze ofwel weggegeven ofwel naar een Bomenhub gebracht. En die Bomenhub ben jij!

Een oogstbegeleider zal contact met je opnemen over zijn of haar oogst. Ze zullen proberen een aanhanger te regelen om deze te komen brengen maar dat lukt niet altijd, dus zijn er ook veel Bomenhubs die ophalen. Wellicht heb jij, of heeft jouw locatie al een aanhanger of kun je er een lenen. Ook kun je je gemeente vragen om te sponsoren en er eentje (tweedehands) kopen.

Veel hubs oogsten en vullen zo zelf hun Bomenhub op! Wil jij dat ook?

[>> Lees hier hoe je een oogstdag organiseert! <<](#)

2. Bomenhub inrichten, vrijwilligers en materiaal

Hoe maak je een bomenhub op jouw terrein?

Op een Bomenhub worden de jonge bomen ingekuild. Hiervoor moeten er geulen/sleuven gegraven worden. Deze gleuven zijn ongeveer anderhalve spade diep en een spade breed. Je zet de boompjes, gebundeld en gesorteerd, zo dicht mogelijk op elkaar.

Vervolgens schep je de aarde losjes over de wortels totdat alle haarwortels bedekt zijn. Zo drogen de wortels niet uit en blijven ze goed tot ze op hun definitieve plek geplant worden. De planten en struiken kunnen maandenlang ingekuild blijven. Is het maar voor een paar dagen tot een week, dan kun je het plantgoed ook in een bak water of een sloot zetten. Of schuin in een minder diepe kuil en de wortels voor een paar dagen bedekken met vochtige aarde.

Vrijwilligers vinden via de Bomenplanner

Aan het begin van het seizoen moeten er geulen gegraven worden. Vervolgens ga je deze vullen met de zaailingen die gebracht worden of die je ophaalt. Deze moeten worden ingekuild, en daar zijn mensen voor nodig! Aan het einde van een oogstdag is dat zwaarder dan men wellicht denkt. Hoe vind je vrijwilligers?

[>> Download hier de algemene meer bomen nu flyer <<](#)

In de Bomenplanner kun je evenementen aanmaken waar vrijwilligers zich voor kunnen aanmelden. Stem samen met de oogstgroep een tijd af en maak zelf ook een evenement voor het inkuilen aan het eind van de dag. Verspreid dit event onder groene groepen, zoals bijvoorbeeld IVN, een buurtgroep, eventuele vrijwilligers verbonden aan je locatie zoals een kinderboerderij of voedselbos, lokale politieke partijen met een groen hart, of lokale facebookgroepen. Je kunt ook een inkuil-evenement aanmaken voor de dag erna, en de boompjes eerst een dag in het water leggen indien je een sloot of vijver op je locatie hebt.

Tips & tricks

“Wij zijn net een jaar een bomenhub in de buurt van Nijmegen en het is een bruisende plek voor iedereen met een groen hart. Als tip zou ik aan andere hubs meegeven om de geulen niet te dicht op elkaar te zetten, en paadjes tussen de geulen te laten. Dit is veel makkelijker in en uit kuilen”

– Els, bomenhub Malden

“Het is handig als je bepaalde geulen reserveert voor bepaalde soorten zodat ze zo veel mogelijk bij elkaar staan. Een aantal soorten worden veel geoogst zoals els, berk en wilg dus daar kun je al op anticiperen. Voor de rest kun je de eerste paar oogstopbrengsten afwachten en die per soort nog wat verder uit elkaar zetten. Dat scheelt zoekwerk later!”

– Margot, bomenhub Maarssen

Materialen: wat heb je nodig?

Voor het beheer van een hub heb je de volgende materialen nodig:

- Spades
- Kruiwagen
- Touw
- Labels
- Zwarte watervaste stiften
- Informatiemateriaal
- Eventueel een aanhangwagen

Dit zijn grotendeels dezelfde spullen die je nodig hebt om te oogsten, dus deze kun je ook uitleenen aan alle oogstbegeleiders die zaailingen naar de Bomenhub komen brengen. De hub kun je mooi aankleden met een vlag en/of bord.

We hebben een standaard offerte gemaakt voor deze spullen zodat de Gemeente de lokale vrijwilligers en Meer Bomen Nu in hun gemeente kunnen ondersteunen. Niet alleen jij kunt de spullen gebruiken, maar ook oogsters bij jou in de buurt.

[>> Stuur deze offerte naar je gemeente <<](#)

3. Het vullen van je Bomenhub

REGISTREREN

In de Bomenplanner kun je precies bijhouden hoeveel van welke soorten bomen er geoogst zijn.

Sorteren, bundelen en invoeren

We vragen oogstbegeleiders en/of de hubs om de oogst altijd te sorteren en te bundelen per 20 of 50 exemplaren van een soort (afhankelijk van de grootte). Zodra je bomen en struiken krijgt om in te kuilen, vul je deze in de Bomenplanner in. Zo heb je altijd overzicht van wat er in je hub staat, en weten plantlocaties wat ze op kunnen halen.

Het sorteren van de boompjes vraagt om soortenkennis. Dit behandelen we uitgebreid op cursusdagen voor hubs en oogstbegeleiders. Ook ontwikkelden we een handige knoppenkaart.

[>> Bekijk de knoppenkaart <<](#)

Bomensoorten leren kennen is ook goed voor het advies geven aan plantlocaties. Wil je meer weten over de bomen in je hub? Kijk dan eens naar deze filtertool, voor iedere boom kun je kijken welke grondsoorten en functies deze het beste hebben.

[>> Bekijk de filtertool <<](#)

Inheems of uitheems?

Inheemse boompjes zijn bomen die hier van nature al honderden jaren voorkomen en passen bij onze grond en klimaat. Uitheemse boompjes zijn bomen die niet van nature in onze regio voorkomen en die hier geplant worden of terechtkomen. Deze bomen kunnen het hier goed doen, maar dragen minder bij aan onze biodiversiteit of bodem. Uitheemse bomen kunnen ook nog invasief zijn: dat betekent dat ze zelfs slecht zijn voor onze ecosystemen. Ze kunnen gaan woekeren en overheersen dan inheems plantmateriaal.

Meer Bomen Nu hanteert de regel: we delen minimaal 90% inheems uit. Indien je een uitheems boompje hebt, mag deze alleen uitgedeeld worden aan een voedselbos of achtertuin. Daar staan immers al veel uitheemse boompjes en kunnen ze dus weinig kwaad. Let wel: is het een uitheems en invasief boompje, maak er dan een takkenrail van. Een takkenrail is een heg van zijlings gelegde takken; dood, de wortels zijn niet in de grond. Hierin kunnen kleine diertjes een thuis maken en hun toevlucht nemen.

Zichtbaarheid en podium

De zaailingen in je Bomenhub moeten een nieuwe plek krijgen! Tijd om mensen uit te nodigen voor je uitdeeldag (of -dagdeel). Ook dat hebben we makkelijk gemaakt met verschillende mogelijkheden.

Bomenplanner

De bomenplanner is een online tool waarmee we oogstlocaties, bomenhubs, plantlocaties en vrijwilligers aan elkaar linken. Je geeft aan welke bomen je hebt, en welke waar naartoe gaan. Je geeft aan wanneer je een evenement organiseert, waar vrijwilligers zich op in kunnen schrijven. Je kan ook communiceren met andere locaties en met vrijwilligers.

[>> Bekijk hier een tutorial over een bomenhub in de bomenplanner <<](#)

Als je bomen hebt om uit te delen maak je in je account een 'uitdeeldag' aan waar vrijwilligers en planters zich op kunnen inschrijven. Plantlocaties die meer dan 100 bomen willen, schrijven zich met een plantlocatie-account op je evenement in. Vrijwilligers die komen helpen of mensen die minder dan 100 boompjes willen meenemen, schrijven zich met een vrijwilligersaccount of los in.

Pro tip!

Houd de uitdeeldagen van grote locaties in de Bomenplanner apart van kleinere locaties

De uitdeeldagen kunnen er namelijk erg verschillend uitzien. Veel mensen die kleine hoeveelheden willen levert veel drukte op: mensen lopen rond en kiezen wat uit. Het is minder gemakkelijk om bijvoorbeeld pakketten klaar te leggen van tevoren. Met grote afhalers kun je van tevoren afstemmen hoeveel men meeneemt en pakketten van 100, 200, 500 of 1.000 maken die een handvol locaties met aanhangers komen ophalen. In de instructievideo's leggen we je duidelijk uit hoe je meerdere uitdeelmomenten in de Bomenplanner zet.

Website

Heb je een grote uitdeeldag? Of heb je een ander leuk evenement op je hub? Vraag je Meer Bomen Nu contactpersoon het op de meerbomen.nu website te zetten of stuur een mailtje naar info@meerbomen.nu!

Sociale media

Overweeg ook een eigen social media account voor je Bomenhub! Als vrijwilligers je verhaal kunnen volgen, creëer je meer betrokkenheid. Sommige bomenhubs zijn zo gegroeid: ze zijn ook plantenasiel, en moestuin, een groene plek waar de buurt bijeenkomt. Kijk bijvoorbeeld eens op het [instagramaccount](#) van Bomenhub Plant voor Plant voor inspiratie:

Flyers

We hebben een aantal leuke kant-en-klare flyers voor je gemaakt.

[>> Download hier de algemene flyer <<](#)

[>> Download hier voorbeeld flyer voor een uitdeeldag <<](#)

Mail naar info@meerbomen.nu om deze te laten aanpassen voor jouw dag.

Foto's en filmpjes

Vergeet niet om aanstekelijke foto's te maken van je oogst, je oogstdag, en je uitdeeldag! Er zijn tal van leuke filmpjes die je kan maken. Als ze voor sociale media zijn, maak ze dan niet langer dan één minuut. Heb je iets ludieks om te laten zien en wil je wat delen? Tag ons op @MeerbomenNu, we zijn te vinden op Twitter, LinkedIn, Facebook en Instagram of mail naar info@meerbomen.nu.

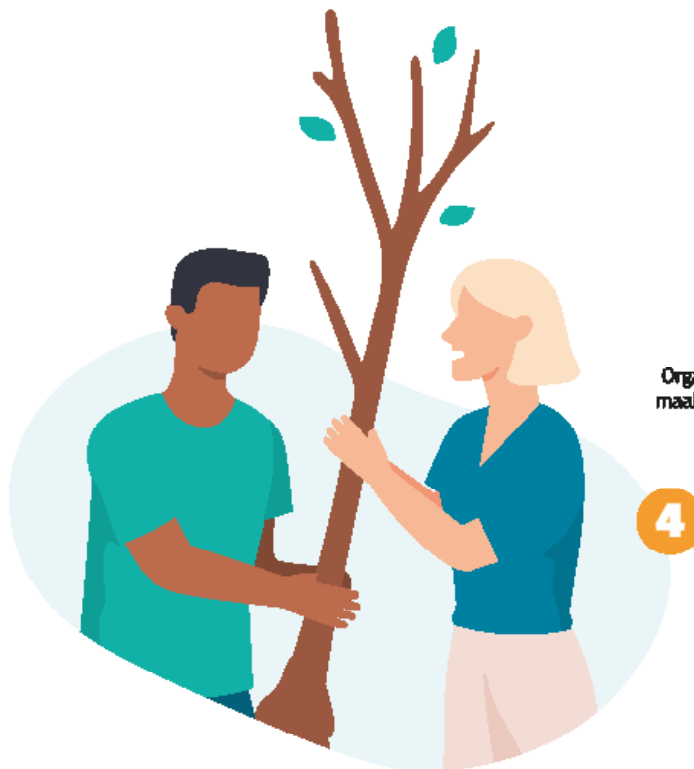
Lokale media

We hebben een standaard persbericht gemaakt dat je met je eigen tijd, datum en gegevens kunt invullen. Dat kun je naar de lokale krant, radio en televisie sturen. Vaak hebben lokale media een agenda waar ze je oogst- en uitdeeldag in kunnen opnemen.

[>> Naar het persbericht <<](#)

*“Het helpt enorm om een mooie foto van je Bomenhub mee te sturen! En wat ook goed werkt is nabellen: probeer een redacteur te pakken te krijgen. Vertel diegene dat je honderden/duizenden/tienduizenden bomen gratis gaat weggeven in de buurt en waarom je dat doet. Het is een leuk en goed verhaal dat de meeste redacteurs graag willen helpen vertellen!”
- Martijn, persvoorlichter Urgenda*

4. Uitsdelen om te planten

UITDELEN

Organiseer een uitdeeldag en maak er een groen feestje van!

Je Bomenhub is gevuld, je uitdeeldag is bekend, mensen hebben zich aangemeld... Je kunt gaan uitsdelen! Het doel is dat alle bomen uitgedeeld zijn vóór 1 maart. Daarna wordt het snel droog; bovendien moeten plantlocaties ook nog tijd hebben om de boompjes en struiken te planten.

Iedere locatie die meer dan 100 bomen heeft aangevraagd, heeft een eigen account in de Bomenplanner. Zodra jij een evenement aanmaakt met je Bomenhub-account kunnen deze locaties zich daarop inschrijven. Je kunt hierbij tijdslots aangeven met een maximum aan plantlocaties, zodat er nooit te veel tegelijk voor je deur staan. Deze lijst aan aanmeldingen kun je vervolgens uitprinten. Tijdens de uitdeeldagen kun je dan bij elke plantlocatie gelijk meeschrijven wie wat meeneemen, zodat je dit op de bomenplanner kunt afboeken. Dit kun je ook op je telefoon direct in de bomenplanner doen.

[>> Kijk hier nogmaals de bomenplanner video voor bomenhubs <<](#)

Locaties met minder dan 100 bomen hebben geen eigen account. Bij het ophalen kun je alle bomen die deze kleine locaties hebben meegenomen, afboeken onder Los Weggegeven. Hier kun je ook aangeven in welke gemeente deze zijn weggegeven en aan wat voor locaties. Extra tekst vrijhouden voor hoe deze locaties zich kunnen inschrijven in de bomenplanner. Zinnen zinnen zinnen. Extra tekst vrijhouden voor hoe deze locaties zich kunnen inschrijven in de bomenplanner. Zinnen zinnen zinnen. Extra tekst vrijhouden voor hoe deze locaties zich kunnen inschrijven in de bomenplanner. Zinnen zinnen zinnen Dit weten we namelijk pas zodra de bomenplanner af is, zinnen zinnen.

Je voorkomt veel chaos als je op/bij je bomenhub-terrein een rotonde, drive-through of cirkel opzet, zodat mensen aan de ene kant naar binnen gaan, en aan een andere kant weer naar buiten. Zet de route uit met stoepkrijt, vlaggen, bordjes of linten.

Een gemiddelde uitdeeldag ziet er zo uit

09:00	Aankomst vrijwilligers. Je neemt de dag door met de vrijwilligers die helpen uitdelen, legt bomen klaar en zet de route uit voor de ophalers.
09:45	De vrijwilligers nemen hun positie in met taken.
10:00 - 12:00	Op de bomenplanner kan je ervoor kiezen je dag op te delen in tijdsloten van een half uur. Je kiest zelf een aantal ophalers. Als je de bomen van tevoren afstemt met locaties en klaarlegt, hoef je voor grote locaties niet per se meer tijd in te ruimen dan voor kleine. Dit hangt af van de voorbereiding.
12:00 - 12:30	Pauze, koffie, lunch, eventuele roulatie in taken van vrijwilligers of aanpassing van de taken aanvankelijk van hoe het gaat.
12:30 - 14:00	Volgende ronde aan tijdslots. Je kunt zelf kiezen hoelang het duurt, dus dit kan ook het einde zijn.
14:00 - 14:30	Afronding, opruimen wat toch niet is opgehaald. Je kunt er ook voor kiezen om locaties die te laat zijn, na te bellen. In de bomenplanner boek je af wat je aan welke plantlocatie hebt weggegeven.

Tips & tricks

“Op de uitdeeldag van Den Haag deelden we in drie uurtjes tijd wel 7.000 bomen uit! Dat was wel een beetje veel, maar het hielp dat we een ingang hadden en een andere uitgang waardoor mensen een rondje reden. Toch stel ik de volgende keer een maximum aan ophalers in op de bomenplanner. Ook was het fijn dat we in tweetallen werkten. Iemand die de aanvraag bij elkaar zocht, en eentje die het overhandigde en meteen opschreef wie wat had meegenomen.”

– Marga, bomenhub Den Haag

“Wij hadden een uitdeeldag waar alleen particulieren kwamen met minder dan 100 boompjes. Hiervoor hadden we simpelweg een lijst liggen met alle soorten en waar deze lagen op de hub. Zo konden ze deze boompjes zelf pakken en aan het eind zelf erbij schrijven hoeveel ze ervan hadden meegenomen. Aan het einde van de dag konden we deze informatie makkelijk verwerken.”

– Els, bomenhub Malden

[>> Klik hier voor een standaard persbericht <<](#)